

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 21. srpna 2019, odvolání obžalovaného **Ing. P V**, narozeného , právnické osoby , s.r.o. se sídlem a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně – pobočka ve Zlíně, proti rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, ze dne 13. 11. 2018, č.j. 68 T 5/2018-1376, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. c) písm. d) tr.ř. se z podnětu odvolání obžalovaných **Ing. P V** a právnické osoby s.r.o., a státního zástupce napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu.

Podle § 259 odst. 1 tr.ř. se věc vrací soudu prvního stupně.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, ze dne 13. 11. 2018, č.j. 68 T 5/2018-1376, byli obžalovaní **Ing. P V** a právnická osoba s.r.o. uznáni vinnými zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 5 tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění nalézacího soudu měli dopustit tím, že

1. obžalovaný **Ing. P V**

dne 17. 4. 2014, v , okres Uherské Hradiště, Zlínský kraj, úmyslně účelově podepsal, co by statutární orgán - jednatel a jediný společník společnosti s.r.o., IČO: se sídlem PSČ: okres kraj, za tuto společnost, a to s Regionální radou regionu soudržnosti Střední Morava, IČO: 75084911, Smlouvu o poskytnutí dotace na individuální projekt z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava, číslo ÚRR D-2014/0113/OKP (dále jen smlouva), s nabytím účinnosti dne 29. 5. 2014, na jejímž základě pak byla z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava, společnosti s.r.o. poskytnuta dotace, a to na projekt číslo s názvem Modernizace ubytování a vybudování wellness služeb HORSKÉ CHATY , ve skutečnosti tak prakticky obnášející rekonstrukci a modernizaci stavebního objektu rekreačního střediska v k. ú. obce č. p. PSČ: , okres kraj, ve výši 7.683.746,01Kč, pocházející výlučně z finančních prostředků Evropské unie, přičemž v této smlouvě se společnost s.r.o. zavázala k vložení vlastních finančních prostředků do tohoto projektu, ve stejné výši jako poskytnutá výše dotace, včetně dodržení termínu k dokončení stavebních prací do 15. 8. 2014, k čemuž na základě provedeného zadávacího řízení v rámci veřejné soutěže, uzavřel smlouvu o dílo se společností Pozemní stavitelství Zlín a.s., IČO: 46900918, se sídlem Kúty 3967, PSČ: 760 01 Zlín, podle níž měla tato společnost provést veškeré práce v rámci projektu, a to za částku 15.538.525 Kč,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Jánová.

přičemž se dne 28. 4. 2014 stal jediným společníkem společnosti [redacted], s.r.o., IČO: [redacted] a jako jednatel společnosti, a prakticky i co by jediný zaměstnanec jmenované společnosti, rozšířil předmět činnosti této společnosti o provádění staveb, jejich změn a odstraňování, když stejného dne pak odsunul účelově termín předání staveniště projektu společnosti Pozemní stavitelství Zlín a.s., neboť v této době nebylo ještě vydáno platné stavební povolení, kdy toto posléze nabylo právní moci až dne 10. 11. 2014.

Následně pak dne 12. 5. 2014, co by jediný oprávněný zástupce a společník společnosti [redacted], s.r.o., uzavřel účelově se společností Pozemní stavitelství Zlín a.s., IČO: 46900918 smlouvu o dílo, včetně dodatku k této smlouvě ze dne 20. 6. 2014, podle nichž prakticky téměř všechny stavební práce uvedeného projektu měla provést jeho společnost [redacted], s.r.o., a to za částku 12.957.944 Kč, přičemž podle účetních a předávacích dokladů pak tyto práce provedla, vyúčtovala a převzala peněžní plnění za ně, načež poté v průběhu realizace projektu byly společnosti [redacted], s.r.o. vyplaceny v rámci dotace finanční prostředky v celkové výši 7.171.068,54 Kč, již ponížené, na základě zjištěných nesrovnalostí o částku 512.678,47 Kč, z které pak ze stejného důvodu byla společnost [redacted], s.r.o. vrácena částka 296.800,02 Kč.

Posléze na vyžádání ze dne 1. 10. 2014 v úmyslu zastříti skutečnost předložil Ing. P [redacted] V Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava účelové písemné „čestné prohlášení“ ze dne 29. 9. 2014, v němž prohlásil, že společnost [redacted], s.r.o., neprovádí a neprováděla jako subdodavatel žádnou činnost v rámci výše uvedeného projektu, přičemž dne 15. 12. 2014 předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava fakturu č. 101532, včetně přílohy k ní obnášející soupis provedených prací v době od 1. 8. 2014 do 15. 8. 2014, podle nichž měla být stavba dokončena opět do 15. 8. 2014, a dne 12. 3. 2015 předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava stavební deník, podle něhož měly být veškeré stavební práce, včetně objektu bazénové haly a wellness, kompletně dokončeny dne 15. 8. 2014 a v tento den stavba jako hotová také předána, kdy však ve skutečnosti nejméně stavba bazénové haly a wellness nebyla v rozporu s jeho účelovými tvrzeními a danými zárukami vůbec dokončena, a to nejméně ke dni 4. 9. 2014.

Ing. P [redacted] tak tedy jako jednatel a odpovědný zástupce společnosti [redacted], s.r.o., jménem této společnosti, v případě čestného prohlášení ze dne 29. 9. 2014 toto účelově vyhotovil, a dále předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava nepravdivé doklady, kterými úmyslně zatajil skutečnost, že společnost [redacted], s.r.o., IČO: [redacted] mající stejnou vlastnickou strukturu jako příjemce dotace, konkrétně mající stejného a jediného společníka, tak zajišťovala, a to jako majoritní subdodavatel prakticky provedení stavebních prací pro vítězného dodavatele s úmyslem snížení užití vlastních prostředků vložených do realizace projektu a zároveň úmyslně zatajil skutečnost, že ze strany vítězného dodavatele nebyla dodržena lhůta pro dokončení realizace stavebních prací, a to do 15. 8. 2014, která byla jasně definována jak v zadávacím řízení, tak i ve smlouvě o dílo, čímž se snažil vyhnout uplatnění snížení poskytnuté dotace ve výši 25% hodnoty zakázky dotace ze strany poskytovatele dotace, čímž byla Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava, IČO: 75084911, se sídlem Jeremenkova 1211/40b, 779 00 Olomouc, způsobena škoda ve výši nejméně 6.874.268,52 Kč.

2. právnícká osoba [redacted] s. r. o.

dne 17. 4. 2014, v Lopeníku, okres Uherské Hradiště, Zlínský kraj, Ing. P [redacted] nar. [redacted] jménem společnosti a v jejím zájmu úmyslně a účelově podepsal, co by statutární orgán - jednatel a jediný společník společnosti [redacted], s.r.o., IČO: [redacted] se sídlem [redacted], PSČ: [redacted] okres [redacted] kraj za tuto společnost, a to s Regionální radou regionu soudržnosti Střední Morava, IČO: 75084911, Smlouvu o poskytnutí dotace na individuální projekt z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Jánová.

číslo ÚRR D-2014/0113/OKP (dále jen smlouva), s nabytím účinnosti dne 29. 5. 2014, na jejímž základě pak byla z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava, společnosti s.r.o. poskytnuta dotace na projekt číslo , s názvem Modernizace ubytování a vybudování wellness služeb HORSKÉ CHATY , ve skutečnosti tak prakticky obnášející rekonstrukci a modernizaci stavebního objektu rekreačního střediska v k. ú. obce , k č.p. , PSČ: , okres , kraj, a to ve výši 7.683.746,01 Kč, pocházející výlučně z finančních prostředků Evropské unie, přičemž v této smlouvě se společnost s.r.o. zavázala k vložení vlastních finančních prostředků do tohoto projektu, ve stejné výši jako poskytnutá výše dotace, včetně dodržení termínu k dokončení stavebních prací do 15. 8. 2014, k čemuž na základě provedeného zadávacího řízení v rámci veřejné soutěže, uzavřel smlouvu o dílo se společností Pozemní stavitelství Zlín a.s., IČO: 46900918, se sídlem Kúty 3967, PSČ: 760 01 Zlín, podle níž měla tato společnost provést veškeré práce v rámci projektu, a to za částku 15.538.525 Kč,

přičemž se dne 28. 4. 2014 stal jediným společníkem společnosti , s.r.o., IČO: , a jako jednatel společnosti, a prakticky i co by jediný zaměstnanec jmenované společnosti, rozšířil předmět činnosti této společnosti o provádění staveb, jejich změn a odstraňování, když stejného dne pak odsunul účelově termín předání staveniště projektu společnosti Pozemní stavitelství Zlín a.s., neboť v této době nebylo ještě vydáno platné stavební povolení, kdy toto posléze nabylo právní moci až dne 10. 11. 2014.

Následně pak dne 12. 5. 2014, co by jediný oprávněný zástupce a společník společnosti s.r.o., uzavřel účelově se společností Pozemní stavitelství Zlín a.s., IČO: 46900918 smlouvu o dílo, včetně dodatku k této smlouvě ze dne 20. 6. 2014, podle nichž prakticky téměř všechny stavební práce uvedeného projektu měla provést jeho společnost s.r.o., a to za částku 12.957.944 Kč, přičemž podle účetních a předávacích dokladů pak tyto práce provedla, vyúčtovala a převzala peněžní plnění za ně, načež poté v průběhu realizace projektu byly společnosti s.r.o. vyplaceny v rámci dotace finanční prostředky v celkové výši 7.171.068,54 Kč, již ponížené, na základě zjištěných nesrovnalostí, o částku 512.678,47 Kč, z které pak ze stejného důvodu byla společnost s.r.o. vrácena částka 296.800,02 Kč. Posléze na vyžádání ze dne 1. 10. 2014 v úmyslu zastřít skutečnost předložil Ing. P V Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava účelově písemné „čestné prohlášení“ ze dne 29. 9. 2014, v němž prohlásil, že společnost s.r.o., neprovádí a neprováděla jako subdodavatel žádnou činnost v rámci výše uvedeného projektu, přičemž dne 15. 12. 2014 předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava fakturu č. 101532, včetně přílohy k ní obnášející soupis provedených prací v době od 1. 8. 2014 do 15. 8. 2014, podle nichž měla být stavba dokončena opět do 15. 8. 2014, a dne 12. 3. 2015 předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava stavební deník, podle něhož měly být veškeré stavební práce, včetně objektu bazénové haly a wellness, kompletně dokončeny dne 15. 8. 2014 a v tento den stavba jako hotová také předána, kdy však ve skutečnosti nejméně stavba bazénové haly a wellness nebyla v rozporu s jeho účelovými tvrzeními a danými zárukami vůbec dokončena, a to nejméně ke dni 4. 9. 2014.

Ing. P V tak tedy úmyslně a účelově jako statutární orgán - jednatel společnosti s.r.o., jménem této společnosti a v jejím zájmu, v případě čestného prohlášení ze dne 29. 9. 2014 toto účelově vyhotovil, byť věděl, že čestné prohlášení odporuje skutečnosti, a dále předložil Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava nepravdivé doklady, kterými úmyslně zatajil skutečnost, že jeho společnost s.r.o., IČO: , mající stejnou vlastnickou strukturu jako příjemce dotace, konkrétně mající stejného a jediného společníka, tak zajišťovala, a to jako majoritní subdodavatel prakticky provedení stavebních prací pro vítězného dodavatele s úmyslem snížení užití vlastních prostředků vložených do realizace

projektu a zároveň úmyslně zatajil skutečnost, že ze strany vítězného dodavatele nebyla dodržena lhůta pro dokončení realizace stavebních prací, a to do 15. 8. 2014, která byla jasně definována jak v zadávacím řízení, tak i ve smlouvě o dílo, čímž se snažil vyhnout uplatnění snížení poskytnuté dotace ve výši 25% hodnoty zakázky dotace ze strany poskytovatele dotace, čímž byla Regionální radě regionu soudržnosti Střední Morava, IČO: 75084911, se sídlem Jeremenkova 1211/40b, 779 00 Olomouc, způsobena škoda ve výši nejméně 6.874.268,52 Kč.

Za to byl obžalovaný Ing. P. V. odsouzen podle § 260 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání tří let. Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku byl výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let. Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu obchodních korporací na dobu pěti let. Podle § 79g odst. 1 tr.ř. se zajišťuje náhradní hodnota a to finanční prostředky obžalovaného Ing. P. V. v aktuální výši 1 091 403 Kč zajištěné na účtu kapitálového životního pojištění číslo smlouvy , vedeného u společnosti NN Životní pojišťovna a. s., IČO: 40763587, finanční prostředky obžalovaného Ing. P. V. v aktuální výši 177 145,20 Kč zajištěné na účtu penzijního připojištění číslo smlouvy , vedené u společnosti NN Životní pojišťovna a. s., IČO: 40763587, finanční prostředky obžalovaného Ing. P. V. v aktuální výši 47 681,43 Kč zajištěné na účtu stavebního spoření číslo účtu vedeného u společnosti Českomoravská stavební spořitelna a. s., IČO: 49241397, vlastnický podíl 1/2 obžalovaného Ing. P. V. k nemovitostem v katastrálním území okres list vlastnictví číslo , stavba pozemku parcela číslo St. , pozemek parcelní číslo St. - zastavěná plocha a nádvoří, pozemek parcelní číslo St. / - ostatní plocha, v hodnotě podílu ke dni 16. 11. 2012 ve výši 450 000 Kč. Obžalovaná právnická osoba s. r. o. byla odsouzena podle § 18 odst. 1, odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb. k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb, kdy jedna denní sazby činí 2 000 Kč, tedy v celkové výši 200 000 Kč. Podle § 20 odst. 1 zákona č. 418/2011 Sb. k trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu přijímání dotací a subvencí na dobu deseti let. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byli obžalovaní Ing. P. V. a právnická osoba s. r. o., zavázáni povinností zaplatit společně a nerozdílně na náhradu škody Regionální radě soudržnosti Střední Morava, IČO: 75084911, se sídlem Jeremenkova 1211/40b, 779 00 Olomouc, částku 6 874 268,52 Kč.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolání obžalovaní Ing. P. V. a právnická osoba s.r.o., odvolání podal rovněž státní zástupce.
3. Obžalovaný Ing. P. V. a odvolání odůvodnil prostřednictvím svého obhájce JUDr. Víta Burši. Podle tohoto opravného prostředku, nakolik soud prvního stupně tvrdí, že provedl veškeré potřebné důkazy ke zjištění skutkového stavu a tyto důkazy hodnotil v souladu se zákonem, je evidentní, že tak neučinil. Jeho skutkové závěry, jakož i výklad příslušných smluvních dokumentů a předpisů pro poskytování dotací nejsou správné a ve svém souhrnu vedly k nesprávné aplikaci § 260 tr. zákoníku.
4. Obžalovaný od zahájení trestního stíhání poukazuje na zřejmé nesprávnosti v činnosti všech státních orgánů, a to i těch činných v trestním řízení. Došlo k účelovým postupům a vytváření nepravdivých skutkových a právních konstrukcí, které jsou v rozporu s realitou. Jedinou snahou takového postupu bylo zpětně zpochybnit jednání obžalovaného. Klade se mu např. za vinu, že úmyslně a účelově jako statutární orgán podepsal smlouvu o dotaci. Obecně však platí, že každá smlouva se podepisuje za nějakým účelem a je standardní, že za společnost jedná statutární orgán. Tímto postupem nemůže dojít k naplnění znaků nějakého nedovoleného, tím méně trestněprávního jednání. Zmíněná formulace ve skutkovém popisu má ve vztahu k jednání obžalovaného zjevně navodit něco negativního. Postup orgánů činných v trestním řízení je jednostranný, ve skutku mělo být uvedeno, že stejně účelově a

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Jánová.

úmyslně předmětnou smlouvu podepsal i statutární orgán ROP Střední Morava. Obdobně, tedy nepřesně a zavádějícím způsobem, jsou popsána i další podstatná skutková tvrzení, zejména ta, která souvisí s činností společnosti , s.r.o. Poskytovatel dotace o provázanosti žadatele o dotaci, tedy společnosti a firmy s.r.o., věděl od samotného počátku. Zavádějící je skutkový popis, ve kterém se hovoří o tom, že čestným prohlášením chtěl obžalovaný zastříti, že se firma , s.r.o. na stavbě podílela jako subdodavatel. Mezi vítězem zadávacího řízení, tzn. firmou Pozemní stavitelství Zlín a , s.r.o. bylo provádění díla zajištěno standardně, transparentně a smluvně, jednalo se tedy o zjiitelnou a dohledatelnou skutečnost. Reálně neexistoval důvod cokoliv zastírat, protože žádná smlouva ani jiný dokument nezakazoval provádění díla subdodavatelem.

5. Obhájce obžalovaného zdůraznil, že Ing. P V nikdy nezpochybňoval svou odpovědnost za jednání příjemce dotace. Není pravdivé tvrzení soudu, že by ohledně této skutečnosti v průběhu řízení vypovídal rozdílně. Vždy totiž hovořil o tom, že čestné prohlášení nezpracoval, nepodepsal, ani neodeslal. Soud nezohlednil, že je účelová výpověď svědka Š , neboť právě jeho firma byla placena za to, aby veškerá administrativa projektu byla v pořádku. Pokud tento svědek tvrdí, že právě on zpracoval čestné prohlášení, aniž si ověřil jeho správnost, svědčí to o profesionalitě jeho přístupu. Soud účelu, smyslu a důsledkům vyplývajícím z čestného prohlášení přiřazuje nesprávné závěry. Pokud nalézací soud tvrdí, že čestné prohlášení mělo podstatný význam pro posouzení rizikovitosti projektu a v případě jeho pravdivosti by expertní posudek nedoporučil schválení zástavy, svědčí to o tom, že přes existující dokumenty a poskytnuté vysvětlení nebyla věc vyhodnocena správně a v souladu s provedenými důkazy. V dané věci pochybil ROP, neboť podle vlastních předpisů neměl vůbec důvod si vyžadovat posudek na rizikovitost zástavy. Takový postup neměl žádný logický ani ekonomický význam, neboť zástava na nemovitosti již v době vyžádání externího posouzení byla zřízena, proto jakýkoliv posudek nemohl na ní nic změnit. Zástava byla zřízena po projednání s ROP a jeho odsouhlasení. Je naprosto nesprávné tvrzení soudu, že kdyby nedošlo ke schválení zástavy externím posudkem, nedošlo by k uzavření smlouvy o dotaci. Stejně absurdní je závěr soudu, že riziko ne hospodárnosti nakládání s dotací je vysoké a znalec by nevydal kladné stanovisko. Jak bylo řečeno, znalec posuzoval zástavu v době, kdy již byla uzavřena zástavní smlouva a navíc i poté, co byl projekt dokončen. Zcela nesmyslný, bohužel soudem opakovaně převzatý, je závěr expertního posouzení, že pokud by se společnost s.r.o. podílela na realizaci projektu, jednalo by se o riziko ne hospodárného nakládání s dotací a nebyla by proplacena závěrečná žádost o platbu. Ve smlouvě o poskytnutí dotace totiž nikde není uvedeno, že proplacení dotace je vázáno na posouzení zástavy expertem. Z uvedených skutečností lze dovodit, že čestné prohlášení na stanovisko experta nemělo žádný, nebo alespoň zásadní význam. Již v přípravném řízení obžalovaný navrhl a tento návrh opakoval i v řízení před soudem, aby byl vyslechnut zpracovatel externího posuzovatele. Soud však tento požadavek zamítl.
6. Podle podaného odvolání soud nesprávným způsobem hodnotil skutkové okolnosti v návaznosti na existující smluvní ujednání. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je např. citován čl. 12 odst. 7 Smlouvy o poskytnutí dotace, kde se příjemce dotace zavazuje učinit nezbytná opatření k zamezení střetu zájmů, finančních podvodů a korupčního jednání. Soud však nikde neuvádí, jak souvisí nepravdivé čestné prohlášení s tím, k čemu se příjemce dotace zavázal v daném bodě smlouvy a zejména, jaké důsledky to mělo mít na zájmy Evropské unie ve smyslu znaků skutkové podstaty § 260 tr. zákoníku, tedy především, zda došlo k nesprávnému použití finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie, v čem spočívalo a jak a čím byla způsobena škoda.

7. Nálezací soud obžalovanému vytýká, že v listinách o předání díla a stavebním deníku nepravdivě uvedl, že dílo bylo dokončeno k 15. 8. 2014, což má být vyvráceno leteckým snímkem ze dne 4. 9. 2014 a dalšími důkazy. Pokud soud tvrdí, že na leteckém snímku absentuje objekt bazénu a wellness, není to pravda, ze snímku lze dovodit pouze to, že na střeše tohoto objektu se nachází materiál. To ale souvisí s tím, že na stavbě objektu v tu dobu probíhaly i jiné práce, které nebyly předmětem dotačního projektu.
8. Soud vyslovuje nesprávné závěry o podstatné změně výchozích podmínek veřejné zakázky. Ke změně výchozích podmínek veřejné zakázky však v žádném případě nedošlo, neboť smlouva s Pozemním stavitelstvím Zlín nebyla změněna. Smluvní pokuta zadavatelem uplatněná nebyla, neboť k porušení smlouvy nedošlo. Nesprávný je i závěr soudu, že by došlo k uplatnění opravy ve výši 25% hodnoty zakázky. Pro takový závěr neměl soud žádné podklady, k takovému rozhodnutí je příslušný výlučně pověřený orgán ROP. Ten však takové rozhodnutí nevydal. Tuto skutečnost tedy soud nemůže považovat za naplnění znaků trestného činu podle § 260 tr. zákoníku. Soud měl provést obžalovaným navržené důkazy, měl tedy vyžádat zprávy o tom, čím a zda došlo k nesprávnému použití prostředků z fondu Evropské unie, v čem mělo spočívat a zda vznikla nějaká škoda. Soud měl nepochybně vyčkat případného rozhodnutí ve správním řízení o tomtéž.
9. Na popsané skutkové nedostatky navazují i nedostatky právní. Nakolik na to obžalovaný poukazoval od začátku řízení, nálezací soud si vůbec nevyjasnil základní otázky uvedené ve skutkové podstatě, tedy co je finanční zájem Evropského společenství, co je poškození těchto zájmů, apod. V tomto směru neprováděl ani žádné dokazování.
10. Pokud je provedena analýza termínů uvedených v § 260 tr. zákoníku, je zřejmé, že požadovaný následek, tzn. nesprávné použití finančních prostředků, ve výroku rozsudku není popsáno. Ve spise se nenachází žádný důkaz, že by prostředky z dotace byly použity k jiným účelům, než k realizaci projektu. Takový důkaz ani existovat nemůže, protože veškeré prostředky byly použity na projekt.
11. Opravný prostředek vyslovil předpoklad, že trestní odpovědnost obžalovaného Ing. P. V. nemůže být v konkrétním případě dovozena již z toho důvodu, že je řešen smluvní vztah mezi společnostmi a ROP Střední Morava. Obžalovanému je k tíži kladeno, že neměl dodržet termín dokončení díla. To by bylo možno hodnotit jako porušení smlouvy, samo porušení smluvní povinnosti však bez dalšího nelze kriminalizovat, za nedodržení smluvních závazků nelze nikoho trestně stíhat. I kdyby platila verze uvedená v napadeném rozsudku, jednalo by se v dané věci výlučně o obchodněprávní vztah a příslušné řešení, nedošlo-li by k dohodě, by byl příslušný věcně posuzovat správní orgán, nikoli soud.
12. Dalším pochybením soudu je, že nevyjasnil otázku škody a bez jakéhokoli zdůvodnění považuje za škodu výši poskytnuté dotace. Již ale bylo uvedeno, že škoda se musí vztahovat k finančním zájmům Evropského společenství. Ve spise není založen žádný doklad, že by Evropskému společenství realizací projektu vznikla jakákoliv újma. Jestliže peníze byly použity na realizaci projektu v souladu s účelem, na který byly uvolněny z Fondu Evropského společenství poskytovateli dotace, nemohlo dojít nejen k ohrožení finančních zájmů, ale ani ke vzniku škody. Orgány činné v trestním řízení opakovaně činily dotaz na poskytovatele dotace ohledně výše škody a zdůvodnění, v čem spočívá, poskytovatel dotace ovšem na tuto otázku nikdy nedal jasnou odpověď. Orgány činné v trestním řízení přitom nejsou kompetentní k tomu, aby nahrazovaly činnost orgánů činných ve správním řízení. Otázku možné škody nelze v rámci trestního řízení řešit ani jako tzv. předběžnou otázku.
13. Soud prvního stupně pochybil rovněž při ukládání trestu. Například rozhodl o zajištění náhradní hodnoty, výrok ve smyslu § 79g odst. 1 tr.ř. však svou povahou není trestem.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Jánová.

Protože odvolání primárně směřuje do výroku o vině a v důsledku toho i do výroku o trestu, nepovažuje obžalovaný za potřebné se blíže zabývat úvahami soudu, které jej vedly k uložení trestu. I tak lze říci, že uložený trest je nepřiměřený, trestní represe, má-li v daném případě hrát vůbec nějakou roli, by měla být minimální.

14. Uložená povinnost k náhradě škody pak vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávného právního posouzení. V trestním řízení vůbec nebylo zjišťováno, zda škoda byla způsobena a pokud ano, tak komu. Soud, jak již bylo řečeno, výrokem o náhradě škody fakticky nahrazuje správní řízení. Nalézací soud se nevypořádal ani s případnou aktivní legitimací k uplatnění nároku na náhradu škody, neboť poškozené mají být zájmy Evropské unie a její rozpočty, případně rozpočet České republiky, nikoliv však ROP Střední Morava.
15. Závěrem opravného prostředku obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), písm. f) tr.ř. věc zrušil a vrátil k novému projednání a rozhodnutí.
16. Obžalovaná právnická osoba , s.r.o. odvolání podala prostřednictvím svého opatrovníka Mgr. Jakuba Háje. Vyplývá z něj, že obžalovaná proti závěru, že v konkrétním případě došlo k vyhotovení a předložení nepravdivých dokladů vztahujících se k výdajům rozpočtu spravovaných Evropskou unií nemá v zásadě námitky. Pro konečnou trestněprávní kvalifikaci je však významné též posouzení následku, resp. kvantifikace způsobené škody. Tu bez dalšího nelze automaticky stanovit ve výši poskytnuté dotace. Obžalovaná tedy nesouhlasí se závěrem, že v konkrétním případě byla způsobena škoda ve výši 6 874 268,52 Kč. V daném případě se nejedná o přímou majetkovou škodu v běžném slova smyslu, kdy poškozenému vzniká majetková újma např. zničením či odcizením věci. Škoda v tomto případě odpovídá nesprávnému použití finančních prostředků, jež nemusí zahrnovat celou dotaci. V tomto kontextu považuje obžalovaná právnická osoba skutkové závěry obsažené v napadeném rozsudku za nesprávné. Nesprávná skutková zjištění se pak zákonitě promítají v nesprávné právní kvalifikaci.
17. Poškozený v konkrétním případě uplatnil nárok na náhradu škody ve výši celé dotace. Jedná se však o dispozici se sporným nárokem. Nalézací soud v napadeném rozsudku při hodnocení následku, tedy při kvantifikaci škody, postupoval zcela formalisticky, bez zohlednění principu proporcionality.
18. Z uvedených důvodů by proto napadený rozsudek měl být zrušen a věc by měla být vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení, neboť vady rozsudku jsou takového charakteru, že je nelze odstranit v rámci odvolacího řízení. V adhezním řízení by poškozený měl být s uplatněným nárokem odkázán na řízení před jiným příslušným orgánem, tzn. na řízení daňové před správcem daně, které již ostatně probíhá.
19. Státní zástupce podal odvolání v neprospěch obžalovaného Ing. P V jako fyzické osoby. Odvolání směřuje do výroku o trestu, konkrétně do té části, kde došlo k uložení pouze podmíněného trestu odnětí svobody a směřuje také do výroku o zajištění náhradní hodnoty podle § 79g odst. 1 tr.ř. Své odvolání státní zástupce doplnil přílohami, materiály, které si vyžádal zejména u ROP Střední Morava.
20. Podle státního zástupce nelze s výrokem o uložení podmíněně odloženého trestu odnětí svobody souhlasit zejména proto, že v konkrétním případě absentují zákonné podmínky pro aplikaci § 58 odst. 1 tr. zákoníku, tedy podmínky pro uložení trestu odnětí svobody pod spodní hranici zákonné trestní sazby. S odůvodněním soudu prvního stupně, proč takto postupoval, nelze souhlasit. Odůvodnění bylo provedeno pouze velmi stručně a obecně, soud se blíže nijak nezabýval zákonnými podmínkami, za kterých je postup podle § 58 odst.

- 1 tr. zákoníku možný. V uvedeném kontextu nelze přehlédnout, že obžalovaný úmyslně a cíleně způsobil škodu ve výši téměř 7 mil. Kč, ke spáchání trestného činu se nedoznal, svého jednání nelitoval a spíš se snažil vyvinít. Soud prvního stupně vůbec nevysvětlil, proč by použití normální, tedy nesnížené trestní sazby, mělo být pro obžalovaného nepřiměřeně přísné. Velmi obtížně si lze představit, že by bylo možno dosáhnout nápravy obžalovaného uložením pouze výchovného trestu, když bylo zjištěno, že podniká ve stavebnictví téměř třicet let a převážná část jím založených a vedených firem skončila v likvidaci s nevymahatelným dluhem či pohledávkami, případně následnou exekucí.
21. Pokud jde o druhou část odvolání, státní zástupce uvedl, že při vyhlášení rozsudku došlo zřejmě k nedopatření, kdy bylo rozhodnuto o zajištění náhradní hodnoty podle § 79g odst. 1 tr.ř., fakticky ale mělo být rozhodnuto o propadnutí již zajištěné náhradní hodnoty ve smyslu § 71 odst. 1 tr. zákoníku.
22. Závěrem státní zástupce navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen ve specifikovaných částech a aby obžalovanému Ing. P. V. byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody při samé spodní hranici zákonné trestní sazby, resp. trest při dolní hranici trestní sazby, se zařazením do věznice s ostrahou. Současně by mělo být také rozhodnuto o propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 odst. 1 tr. zákoníku.
23. Na odvolání státního zástupce reagoval písemně svým vyjádřením Ing. P. V. Jeho obhájce uvedl, že s podaným odvoláním nelze souhlasit. Státní zástupce v opravném prostředku opakuje ta nesprávná tvrzení, která uváděl již v obžalobě. Státní zástupce vystupuje v řízení nikoli nestranně, neboť v rámci řízení před soudem, aniž by navrhl provedení takového důkazu, si vyžaduje zprávy od poškozeného a dokládá rozhodnutí správních orgánů, která nejsou pravomocná. Soud prvního stupně při ukládání trestu správně upřednostnil zájmy státu před pouhou represí. Výkon nepodmíněného trestu obžalovaným by jednoznačně znamenal krach celého projektu, likvidaci záměru, na který byla dotace z Evropské unie určena a smysluplně využita. Bylo by ohroženo i splácení poskytnutého úvěru, apod. Na případný nepodmíněný trest by doplatila především rodina obžalovaného. Nesprávný je rovněž názor státního zástupce, že by měl být uložen trest propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 odst. 1 tr. zákoníku u věcí dříve zajištěných. Pro takový postup totiž nejsou splněny zákonné podmínky. Zajištěné peněžní prostředky jsou dlouhodobě uložené prostředky obžalovaného, nemají žádný vztah k projednávané trestní věci. V případě ideálního podílu na nemovitostech se rovněž prokazatelně nejedná o věci specifikované v § 70 odst. 1 tr. zákoníku. Proto by odvolání státního zástupce mělo být zamítnuto.
24. Obhájce obžalovaného se v tomtéž podání vyjádřil i k odvolání, které bylo podané spoluobžalovanou právnickou osobou, s.r.o. To považuje za důvodné, posouzení její trestní odpovědnosti je zásadně odvislé od posouzení obžalovaného. Odvolací důvody u této obžalované jsou shodné jako ty, které v odvolání uvádí obžalovaný. Odvolací soud by tedy měl vycházet z názorů a stanovisek obou obžalovaných.
25. Ve veřejném zasedání konaném před odvolacím soudem všichni odvolatelé setrvali na námitkách, které prezentovali v písemně podaných opravných prostředcích, nic dalšího neuvedli.
26. Obhájce obžalovaného se pak k odvolání státního zástupce vyjádřil stejně, jak v písemném vyjádření, vyslovil souhlas s námitkami, které byly uvedeny v odvolání obžalované právnické osoby.

27. Opatrovník právnické osoby uvedl, že souhlasí s argumentací obžalovaného Ing. P V odvolání státního zástupce se právnické osoby netýká, takže se k němu nemůže vyjádřit.
28. Konečně státní zástupce ve vztahu k opravným prostředkům obžalovaných uvedl, že jsou zde v zásadě opakovány argumenty, které zazněly již před soudem prvního stupně. V rozsudku je jasně uvedeno, čeho se obžalovaní měli dopustit, jaké nepravdivé údaje měli uvést a jaké důsledky nastaly. Popis skutku je jasný a srozumitelný, je zřejmé, z jakých důkazů soud vycházel při posuzování viny obou obžalovaných. Odvolání nepřináší nic nového a podstatného, a proto by měla být zamítnuta.
29. Z podnětu podaných odvolání přezkoumal Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, podle hledisek § 254 odst. 1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které vydání předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla odvolání podána. V rámci provedeného přezkumu pak odvolací soud dospěl k následujícím závěrům.
30. Obžalovaní Ing. F V a právnická osoba s.r.o., jakož i státní zástupce odvolání podali jako oprávněné osoby ve smyslu § 246 odst. 1 tr.ř. a ve lhůtě uvedené v § 248 odst. 1 tr.ř. Odvolání byla odůvodněna způsobem, který plně respektuje ustanovení § 249 odst. 1 tr.ř., jež upravuje obsahové náležitosti tohoto opravného prostředku. Všechna odvolání tedy byla podána řádně a včas. Vrchní soud v Olomouci proto v daném případě neshledal podmínky obsažené v § 253 tr.ř. pro zamítnutí nebo odmítnutí některého z podaných odvolání.
31. Řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, v zásadě respektovalo ta ustanovení trestního řádu, která se týkají zahájení trestního stíhání a dodržení práva na obhajobu. Oba obžalovaní měli od počátku řízení obhájce, respektive opatrovníka, kteří se zúčastňovali úkonů již v průběhu přípravného řízení. Byla respektována i další procesní práva obžalovaných, zejména jim byla opakovaně dána možnost, aby se vyjádřili ke všem skutečnostem, které jim jsou kladeny za vinu. Byla zachována zásada totožnosti skutku a obžaloba byla podána pro skutek, který byl obsažen v usnesení o zahájení trestního stíhání. Hlavní líčení před soudem prvního stupně (s výjimkou vyhlášení rozsudku) probíhalo za osobní účasti obžalovaného Ing. P V a opatrovníka obžalované právnické osoby, kteří mohli reagovat na obvinění a také na důkazy, které byly prováděny. Pokud hlavní líčení bylo realizováno v nepřítomnosti obžalovaného Ing. P V stalo se tak s jeho souhlasem a za splnění dalších zákonných podmínek, které takový postup umožňují. Soud prvního stupně v hlavním líčení dostatečně respektoval zásadu ústnosti a bezprostřednosti při provádění důkazů, kdy svědci, jejichž výsledky byly nezbytné pro náležité objasnění věci, byli osobně slyšeni a ostatní důkazy, které byly opatřeny ve stadiu přípravného řízení, byly soudem prvního stupně provedeny v hlavním líčení v souladu s ustanovením hlavy páté trestního řádu. Nebyly tedy zjištěny vady ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr.ř., tzn. podstatné vady řízení, které předcházelo rozsudku, spočívající zejména v porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby. Ostatně, takové vady nebyly vytýkány ani jedním z odvolatelů.
32. Napadený rozsudek však trpí vadami uvedenými v § 258 odst. 1 písm. b) tr.ř., zejména nejasností a neúplností jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávaných částí rozsudku, a tím, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, přičemž odvolacímu soudu vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávaných částí rozsudku.

33. K řádnému objasnění věci pak bude třeba některé důkazy opakovat a provádět důkazy další. Jsou tedy dány také vady rozsudku předpokládané v § 258 odst. 1 písm. c) tr.ř. Vrchní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že respektoval dlouhodobě ustálenou praxi, podle které je odvolací soud povinen zásadně sám dalším dokazováním a hodnocením důkazů napravit nedostatky skutkových zjištění, a vady rozsudku se pokusil sám odstranit doplněním dokazování ve veřejném zasedání (vyžádání listin souvisejících s projednávanou věcí, výslech svědkyně JUDr. J. S. ...). Bylo však zjištěno, že tyto důkazy nejsou k řádnému objasnění věci dostačující. Je třeba zajistit, provést a vyhodnotit další důkazy, přičemž odvolací soud by v tomto případě musel sám vytvářet skutková zjištění v rozsahu přesahujícím apelační rámec jeho rozhodování, a nahrazoval by tak vlastně činnost soudu prvního stupně (§ 259 odst. 1 tr.ř.).
34. Jak vyplývá z dalších pasáží tohoto usnesení, napadený rozsudek je zatížen také vadami uvedenými v § 258 odst. 1 písm. d) tr.ř., neboť výrokem o trestu byla v případě obž. Ing. P. V. ... porušena ustanovení trestního zákona.
35. V obecné poloze je třeba uvést, že při utváření skutkových zjištění je soud prvního stupně povinen postupovat důsledně podle § 2 odst. 5 tr.ř. a zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí. Dále v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr.ř. má všechny provedené důkazy hodnotit podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu. V tomto postupu je zobrazena zásada volného hodnocení důkazů, přičemž tento princip je zásadní pro rozhodování, které důkazy soud provede, popř. zda a nakolik se jeví nezbytným stav dokazování doplnit z hlediska dosaženého základního cíle, tedy zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí. Nálezací soud v odůvodnění napadeného rozsudku sice tvrdí (odst. 79), že postupoval v souladu s § 2 odst. 5, odst. 6 tr.ř., podle názoru odvolacího soudu ale taková argumentace neodpovídá realitě.
36. Pokud jde o konkrétní výhrady vůči napadenému rozsudku, odvolací soud souhlasí s námitkami obžalovaných, že skutky ve výroku byly popsány způsobem, který není přezkoumatelný. Podle Vrchního soudu v Olomouci je více, než diskutabilní, zda orgány, které dosud byly činné v uvedené trestní věci, včetně soudu prvního stupně, skutky koncipovaly věcně správným způsobem. Usnesení o zahájení trestního stíhání, podaná obžaloba i vyhlášený rozsudek jsou, pokud jde o skutkový popis, v zásadě identické. Ve všech rozhodnutích je uváděno, že obžalovaný měl jménem společnosti ROP Střední Morava předložit nepravdivé doklady, které v rozporu se skutečností prokazovaly, že společnost ... s.r.o. se nepodílela na subdodavatelských pracích, a že předložením dalších nepravdivých dokladů měl úmyslně zatajit, že ze strany vítězného dodavatele výběrového řízení nebyla při realizaci projektu, na který byla dotace poskytnuta, dodržena stanovená lhůta ukončení stavebních prací. Současně výrok napadeného rozsudku, jakož i ostatní jmenovaná rozhodnutí konstatují, že nepravdivé údaje ohledně působení společnosti ... s.r.o. měl obžalovaný předložit proto, aby snížil užití vlastních prostředků vložených do realizace projektu a skutečné dokončení stavebních prací měl zatajit z toho důvodu, aby se vyhnul uplatnění sankce - snížení dotace ze strany poskytovatele až ve výši 25%. V závěru skutkového popisu pak výrok napadeného rozsudku tvrdí, že tím byla ROP Střední Morava způsobena škoda ve výši nejméně 6 874 268,52 Kč. Takový skutkový popis skutečně vzbuzuje pochybnosti, zda obžalovaní popsáním jednáním mohli naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu, kterým byli uznáni vinnými.
37. Citovaný skutkový popis nemůže být hodnocen jako akceptovatelný již z toho důvodu, že se z něj nedá zjistit, čím za popsáného stavu měli obžalovaní poškozenému, tedy ROP Střední

Morava, způsobit škodu ve výši téměř 7 mil. Kč. Nutno dodat, že myšlenkové postupy, které jej vedly ke koncepci takového závěru, soud prvního stupně blíže nerozvedl ani v odůvodnění. Výrok rozsudku nemůže obstát proto, že ze skutkového popisu absolutně není zřejmá jakákoliv spojitost mezi údajným úmyslným snížením užití vlastních prostředků vložených do realizace projektu a způsobenou škodou. V případě zmíněné korekce za opožděné ukončení stavby ze skutkového popisu nevyplývá, jestli vůči žadateli o dotaci byla uplatněna. Podstatnější ovšem je, že pokud by jednání obžalovaných v této části mělo směřovat pouze k zabránění korekce ze strany poskytovatele dotace, nalézací soud opět ani nenaznačil, čím by ze strany obžalovaných mělo dojít k naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu, kterým byli uznáni vinnými. Navíc, i kdyby korekce uplatněna byla a obžalovaní by popsáním jednáním skutečně naplnili znaky skutkové podstaty předmětného trestného činu, postih se měl pohybovat ve výši maximálně 25% z celkové výše dotace. Z napadeného rozsudku ovšem vůbec není zřejmé, jak by za takového stavu poškozenému mohla vzniknout škoda v rozsahu prakticky celé poskytnuté dotace.

38. Napadený rozsudek trpí i dalšími vadami. Nalézací soud například zcela opomíjí, že v konkrétním případě dotace nebyla vyplacena jednorázově, ale třemi platbami. Dne 28. 7. 2014 byla žadateli proplacena část dotace ve výši 2 900 242,68 Kč, dne 15. 10. 2014 část dotace ve výši 1 317 815,85 Kč a dne 23. 4. 2015 zbylá část dotace ve výši 2 952 828,28 Kč. Již výše bylo poukázáno na skutečnost, že soud prvního stupně závažnost postupu obžalovaných spatřuje v tom, že předložili nepravdivé čestné prohlášení a v tom, že předložili nepravdivé doklady, které osvědčovaly dokončení stavebních prací ve stanoveném termínu. V obou případech však jednání, které nalézacím soudem je považováno za protiprávní, proběhlo až poté, co ROP Střední Morava byla žadateli, tedy společností [redacted] proplacena první část dotace. Z výroku napadeného rozsudku, ale ani z jeho odůvodnění nelze zjistit, proč by za popsání stavu měla být i první část vyplacené dotace zahrnuta do výše celkové škody, která obžalovanými měla být způsobena.
39. Uvedená pochybení zakládající nepřezkoumatelnost rozsudku do značné míry souvisí s tím, že soud I. stupně jen okrajově pracuje se smlouvou o poskytnutí dotace a interními předpisy, kterými se žadatel o dotaci musel řídit. Přitom právě zjištění, zda v uvedené věci byla ze strany obžalovaných dodržena smluvní ujednání a zda respektovali povinnosti vyplývající z interních pokynů, bude nezbytné pro správné posouzení jejich případné trestní odpovědnosti. Proto, bude-li opakovaně vyslovena vina obžalovaných, bude nezbytné již ve výroku uvést alespoň základní odkaz, jaká konkrétní ustanovení smlouvy o poskytnutí dotace, resp. jaká ustanovení dalších klíčových interních dokumentů, byla porušena a jaké důsledky z toho vyplývají. V této souvislosti vrchní soud dodává, že samozřejmě lze souhlasit s odvolací námitkou obžalovaného Ing. P. V., že samotné porušení smlouvy nemůže bez dalšího zakládat jeho trestní odpovědnost. Je však třeba si uvědomit, že v konkrétní věci se obžalovaní skutku neměli dopustit tím, že by porušili smlouvu, ale tím, že se měli pokusit nesplnění smluvních podmínek zatajit před poskytovatelem dotace.
40. Výrok napadeného rozsudku pak obsahuje i údaje, které objektivně nemohou být pravdivé. Soud prvního stupně např. ve skutkovém popisu, ale i v právních větech tvrdí, že obžalovaný Ing. P. V., potažmo právnická osoba [redacted], vyhotovili nepravdivé čestné prohlášení týkající se subdodávek realizovaných společností [redacted] s.r.o. Odůvodnění napadeného rozsudku však pracuje s informací vyplývající ze svědecké výpovědi Ing. R. Š. Ten byl v kritické době zástupcem poradenské firmy, jež pracovala pro společnost [redacted]. Ing. R. Š. průběhu svých výpovědí opakovaně doznal, že to byl právě on, kdo na základě požadavku ROP Střední Morava předmětné čestné prohlášení, a to bez vědomí obžalovaného Ing. P. V. vyhotovil. Soud prvního stupně svědectví Ing. R. Š. žádným způsobem nezpochybnil, ostatně

k takovému postupu podle odvolacího soudu není nejmenší důvod. Potom ale v rámci skutkových závěrů nalézací soud nemůže tvrdit, že to byli právě obžalovaní, kdo vyhotovil nepravdivé čestné prohlášení a nemůže takovou skutečností argumentovat ani v právní větě.

41. Právní věty jsou pak zatíženy i dalšími vadami. Nalézací soud zde tvrdí, že obžalovaní vyhotovili a předložili nepravdivé doklady vztahující se k výdajům rozpočtů spravovaných Evropskou unií a umožnili tak nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu a způsobili tak škodu velkého rozsahu. V tomto kontextu je však třeba upozornit, že napadený rozsudek jen v obecné poloze uvádí, že poskytnutá dotace měla pocházet výlučně z finančních prostředků Evropské unie, blíže nijak nespecifikuje, o jaké zdroje se má jednat. Takový postup nelze považovat za správný. Z § 260 odst. 1 tr. zákoníku vyplývá, že trestný čin může být spáchán ve vztahu k příjmům nebo výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtům spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem. Z rozsudku, a to ani z výroku, ani jeho odůvodnění, ovšem není zřejmé, jak nalézací soud dospěl k závěru, že skutek byl spáchán právě ve vztahu k rozpočtům spravovaných Evropskou unií a nikoliv vůči některému jinému subjektu jmenovanému v § 260 odst. 1 tr. zákoníku.
42. Dále je evidentní, že skutkový popis uvedený ve výroku nekoresponduje s právní větou. O tom je řeč z toho důvodu, že nalézací soud dovozuje, že obžalovaní se trestného činu měli dopustit nesprávným použitím finančních prostředků. Oproti jiným skutečnostem krajský soud úvahy, které jej vedly k takovému závěru, v odůvodnění napadeného rozsudku určitým způsobem vysvětluje. Toto odůvodnění ovšem lze jen stěží akceptovat. Uvedené problematice se nalézací soud věnuje v odstavci 82 odůvodnění. Uvádí zde mimo jiného, že obžalovaný jako fyzická osoba a jednatel právnické osoby na základě nepravdivých informací způsobil, že došlo ke škodlivému následku, který spočíval v nesprávném použití finančních prostředků z poskytnuté dotace. V té souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 5 Tdo 1635/2016, podle kterého nesprávným použitím finančních prostředků zákon rozumí použití v rozporu s předem stanovenými podmínkami smlouvy, aby nemohly být čerpány na jiné, než předem schválené investice. Je ovšem třeba dodat, že ani ve výroku, ani v odůvodnění napadeného rozsudku nalézací soud netvrdí, že by obžalovaní poskytnutou dotaci měli použít na jiný, než dohodnutý účel. Samotný soud prvního stupně zjevně nemá jasno, kterou ze zákonných alternativ skutkové podstaty trestného činu obžalovaní naplnili. V právní větě tvrdí, že to bylo nesprávným použitím finančních prostředků, v odůvodnění tento závěr opakuje a vysvětluje své stanovisko, přitom ale jen pár řádků poté, při odůvodnění zavinění, uzavírá, že oba obžalovaní předložili vědomě a úmyslně nepravdivé informace, na základě kterých pak došlo k neoprávněnému vyplacení dotace z rozpočtů spravovaných Evropskou unií. Za popsaného stavu tak není zřejmé, zda se obžalovaní trestné činnosti měli dopustit tím, že nesprávně použili finanční prostředky nebo tím, že zapříčinili neoprávněné vyplacení dotace.
43. Bylo-li poukázáno na to, že nalézací soud se v odůvodnění napadeného rozsudku věnoval zavinění obžalovaných, potom je třeba upozornit, že vyslovený závěr, že obžalovaní jednali nejméně v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, je evidentně v rozporu se skutečnostmi, kterými je zavinění odůvodňováno. Pokud nalézací soud sám uvádí, že obžalovaní předložili vědomě a úmyslně nepravdivé informace, potom jiný závěr, než ten, že museli jednat ve formě úmyslu přímého podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, nepřichází do úvahy ani v teoretické poloze. Zde je ovšem třeba říci, že tato výtka má výlučně akademický charakter, protože ze strany státního zástupce bylo odvolání proti Ing. P
V podáno výlučně do výroku o trestu. Pouze na základě odvolání obžalovaného nelze situaci měnit v jeho neprospěch.

44. Vrchní soud se ztotožňuje s odvolací námitkou, že v konkrétním případě dosud nedošlo k řádnému objasnění jedné z nejzákladnějších skutečností, a sice té, zda byla jednáním obžalovaných způsobena škoda a pokud ano, v jakém rozsahu.
45. Samozřejmě nelze akceptovat všechny uplatněné námitky, zejména pak ne tu, ve které opravný prostředek obžalovaného Ing. P. V. v zásadě dospívá k závěru, že soud, aniž by v dané věci existovalo předchozí rozhodnutí správního orgánu, není ani kompetentní se zabývat otázkou škody. Předmětem trestního řízení je totiž zjištění a objasnění určitého skutku, rozhodnutí o něm a výkon tohoto rozhodnutí. Zjednodušeně řečeno, je předmětem trestního řízení konkrétní skutek, pro nějž je sděleno obvinění a později podaná obžaloba nebo návrh na potrestání (srov. § 160 odst. 1 a § 220 odst. 1 tr.ř.). V případě hospodářské trestné činnosti, do které spadá i trestný čin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 tr. zákoníku, tedy z pohledu uvedeného nutně musí být pozornost věnována i objasnění výše škody, prospěchu, či jiného obdobného následku. Soud, pokud v uvedených souvislostech rozhoduje o výši způsobené škody, samozřejmě rozhoduje o vině obžalovaného. Za situace, kdy jde o posouzení viny obžalovaného, soud nemůže být vázán třeba i pravomocným rozhodnutím jiného státního orgánu. Je třeba poznamenat, že obhajobou byla v této části uplatněna do značné míry manipulativní argumentace, neboť v konkrétním případě správní orgán vůbec neřešil otázku škody, která měla být jednáním obžalovaných způsobena. Zabýval se výlučně tím, zda na straně obžalované právnické osoby jsou splněny zákonné podmínky pro uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně.
46. Již výše bylo poukázáno na jednu skutečnost, která zásadním způsobem může ovlivňovat závěr, zda obžalovanými mohla být způsobena škoda a pokud ano, v jaké výši. Je třeba uvést, že nalézací soud pochybil, pokud se nezabýval také dalšími aspekty.
47. Z provedených důkazů lze za nesporné považovat, že dotace byla žadateli, tedy společnosti , proplacena. Podle zdejšího soudu je však podstatné, z jakých zdrojů se tak stalo. Souvisí to s tím, pro jaký trestný čin jsou obžalovaní stíháni. V konkrétním případě je určující, zda došlo k poškození rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem. Z uzavřené smlouvy o poskytnutí dotace, jakož i dalších důkazů s touto problematikou souvisejících je zřejmé, že dotace skutečně měla být poskytnuta z prostředků Evropského společenství. Při znalosti mechanismů poskytování a vyplacení dotací se však soud prvního stupně měl v průběhu dokazování zabývat otázkou, zda již skutečně došlo k poškození rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem. Dosud totiž nebylo objasněno, zda peněžní prostředky žadateli byly vyplaceny přímo z prostředků Evropské unie, zda byly vyplaceny ze státního rozpočtu a následně již byly proplaceny z prostředků Evropského společenství, nebo zda k této refundaci dosud nedošlo apod. Objasnění této skutečnosti může být významné zejména při posouzení případného dokonání činu. K dokonání činu totiž v konkrétním případě bez ohledu na vyplacení dotace může dojít pouze tehdy, pokud je škoda způsobena na finančních prostředcích Evropského společenství. Otázka dokonání či nedokonání činu bude mít svůj význam, pokud dojde k opakovanému vyslovení viny obžalovaných a musí být řádně objasněna.
48. Nad rámec uvedeného je pak třeba říci, že nelze souhlasit s tím, jakým způsobem nalézací soud koncipoval skutek v případě obžalované právnické osoby v bodě 2. výroku. Skutková věta je totiž stejná, jako v případě obžalovaného Ing. P. V. Popsáno však mělo být jednání obžalované právnické osoby, nakořím je zřejmá bezprostřední provázanost jednání obou obžalovaných. Bude-li opakovaně vyslovena vina právnické osoby, bude nezbytné, aby nalézací soud zpřesnil skutkový popis týkající se tohoto obžalovaného.

49. Závěrem této pasáže je třeba připustit, že opravné prostředky, zejména ten podaný Ing. F V správně upozorňují na používání nic neříkající terminologie, která však má navozovat atmosféru, že se oba obžalovaní měli dopouštět nekalostí již od počátku celé věci, tzn. již od podepsání smlouvy o poskytnutí dotace. Tato námitka směřuje zejména vůči formulacím, že obžalovaný Ing. P V „úmyslně účelově podepsal smlouvu o poskytnutí dotace“, „uzavřel účelově se společností Pozemní stavitelství smlouvu o dílo“, apod. Je-li řešena otázka trestní odpovědnosti obou obžalovaných, obsahově se jedná o formulaci bez jakékoliv reálné vypovídací hodnoty. Pokud se soud prvního stupně domníval, že již tyto skutečnosti jsou závažné a zakládají trestní odpovědnost obžalovaných, pak měl svůj názor na danou problematiku vyjádřit pregnantnějším způsobem.
50. Nalézacímu soudu je třeba vytknout i další pochybení, jež souvisí s tím, co již bylo fakticky naznačeno v předchozích pasážích tohoto odůvodnění. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku věnuje jen minimální pozornost smluvním dokumentům a interním materiálům, kterými byli obžalovaní povinni se řídit.
51. Již smlouva o poskytnutí dotace obsahuje řadu konkrétních ustanovení, která by mohla mít i zcela zásadní vliv na posouzení případné trestní odpovědnosti obou obžalovaných. V této souvislosti je třeba upozornit především na čl. 12 odst. 1, podle kterého je příjemce povinen zajistit, aby všechny údaje, které uvádí poskytovateli, byly vždy úplné a pravdivé, čl. 12 odst. 3, podle kterého je příjemce povinen neprodleně informovat poskytovatele dotace o změnách, které mají vliv na realizaci projektu a čl. 12 odst. 7, podle kterého je příjemce povinen učinit nezbytná opatření k zamezení střetu zájmů, finančních podvodů a korupčního jednání ze strany příjemce dotace, či jeho zaměstnanců a partnerů příjemce. Z pohledu uvedeného by se tak soud prvního stupně měl zejména zabývat otázkou, zda obžalovaní měli povinnost poskytovatele dotace předem vyrozumět o tom, že personálně propojená společnost s.r.o. se bude podílet na subdodavatelské činnosti pro výherce zadávacího řízení a pokud ano, zda z takové skutečnosti vyplývají nějaké právní důsledky, jež by mohly být užitečné při řešení základní otázky, zda se obžalovaní dopustili trestného činu, který je jim kladen za vinu.
52. Soud prvního stupně se v dalším řízení bude muset opakovaně a důsledněji věnovat těm argumentům, které podle něj mají zakládat trestní odpovědnost obou obžalovaných. Jde tedy o tvrzení, že obžalovaní měli předložit nepravdivé čestné prohlášení, a že měli nepravdivě deklarovat datum ukončení stavebních prací.
53. V případě nepravdivého čestného prohlášení již bylo odvolacím soudem upozorněno na skutečnost, že tvrzení, že to byl obžalovaný Ing. P V , kdo je vyhotovil, je v rozporu s provedenými důkazy. Zde je ovšem třeba věnovat pozornost nejenom skutkovým okolnostem, ale především právním důsledkům, které z nepravdivého čestného prohlášení mohou vyplývat. Odvoláním obžalovaného Ing. P V je totiž vcelku logicky poukazováno na časové disproporce, kterými je daná věc charakterizována. ROP Střední Morava tvrdí, že čestné prohlášení má fatální význam na udělení souhlasu se zástavou nemovitosti společnosti ve prospěch Peněžního domu, spořitelního družstva Uherské Hradiště, což je zase významné pro naplnění smlouvy o poskytnutí dotace. Skutečností však je, že rizikovost zástavy byla posuzována až poté, co byla uzavřena předmětná smlouva o zástavě a zástava byla dokonce zapsána do katastru nemovitostí. Soud prvního stupně bude povinen zabývat se touto problematikou v rozsahu, který mu umožní dovodit jednoznačný závěr, zda vypracování a předložení nepravdivého čestného prohlášení mohlo reálně vést k tomu, že by poskytovatelem, tedy ROP Střední Morava nebyla dotace vyplacena, resp. mohlo vést k tomu, že by dotace nebyla vyplacena v dohodnuté a požadované výši. Soud prvního stupně samozřejmě bude povinen se věnovat i objasnění

otázky, jakého konkrétního pochybení (pokud vůbec) se v této souvislosti měl dopustit obžalovaný Ing. P. V., když za daného důkazního stavu je zřejmé, že čestné prohlášení nevytvořil.

54. Pokud jde o situaci, kdy mělo být nepravdivými doklady deklarováno včasné ukončení stavby, soud prvního stupně musí důsledně rozlišovat mezi tím, zda došlo k porušení některého z ustanovení smlouvy o poskytnutí dotace nebo zda došlo k porušení některého ustanovení smlouvy o dílo. V návaznosti na to pak musí učinit odpovídající právní závěry, jaké důsledky by z hlediska výplaty dotace to či ono pochybení mohlo mít.
55. Teprve po odstranění shora uvedených pochybení bude mít soud podklady nezbytné pro jeho rozhodnutí. Je zřejmé, že svá pochybení soud prvního stupně nemůže napravit, aniž by došlo k doplnění dokazování.
56. Primárně bude nezbytné, aby nalézací soud požádal ROP Střední Morava o podání stanoviska k jednotlivým problémům, které je třeba řešit. Pokud jde o to, co by vyjádření poškozeného mělo obsahovat, soud prvního stupně by měl v rámci svého dožádání zohlednit výhrady jmenované v tomto rozhodnutí a při formulaci jednotlivých otázek, které tomuto orgánu budou položeny, by měl vycházet také z těch tematických okruhů, které byly řešeny v rámci výslechu svědkyně JUDr. J. S. ve veřejném zasedání, když je evidentní, že tato svědkyně na řadu položených otázek nedokázala reagovat buď vůbec, nebo nedokázala odpovědět jednoznačně a v kategorické poloze. V návaznosti na obsah podaného vyjádření bude nutné doplnit dokazování svědeckými výpověďmi odpovědných pracovníků ROP Střední Morava. Vrchní soud v Olomouci v této souvislosti zdůrazňuje, že soud prvního stupně bude povinen konfrontovat toto nové, doplňující stanovisko ROP Střední Morava se stanoviskem, které tento orgán doložil již v předchozích stadiích vedeného řízení a rovněž s údaji, které ve svých výpovědích uvedly svědkyně Ing. D. K. resp. JUDr. J. S. V případě, že jednotlivá vyjádření a stanoviska budou ve vzájemném rozporu, bude povinností nalézacího soudu na tyto případné rozpory reagovat.
57. Z rozsudku nalézacího soudu je zřejmé, že pro posouzení trestní odpovědnosti obžalovaných považuje za jednu ze základních skutečností předložení nepravdivého čestného prohlášení, týkajícího se firmy , s.r.o. Pro správné vyhodnocení důsledků, které z této skutečnosti mohou vyplývat, podle odvolacího soudu bude nutné provést výslech zpracovatele externího odborného posouzení Ing. B. tak, jak se v oprávněném prostředku dožadoval obhájce obžalovaného Ing. F. V. JUDr. Vít Burša.
58. Protože nalézací soud neprovedl všechny potřebné listinné důkazy, je v tomto směru nezbytné doplnění dokazování minimálně v rozsahu, který učinil Vrchní soud v Olomouci ve veřejném zasedání. Povinností soudu prvního stupně pak bude, aby listinné důkazy hodnotil v kontextu s dalšími provedenými důkazy a odvodil z nich příslušné právní závěry.
59. V závislosti na výsledcích doplněného dokazování samozřejmě nelze vyloučit potřebu provedení dalších důkazů. Teprve po doplnění dokazování může soud prvního stupně přistoupit k opakovanému posouzení trestní odpovědnosti každého z obžalovaných.
60. Z podnětu odvolání podaných obžalovanými se odvolací soud musel zabývat i výroky o trestech.
61. S ohledem na absenci konkrétních námitek a způsob rozhodnutí o oprávněném prostředku odvolací soud nepovažuje za nutné se blíže vyjadřovat k výroku o trestu, který se týká obžalované právnické osoby , s.r.o.

62. V případě výroku o trestu, který byl uložen Ing. P. V. však významné odvolací námitky byly uplatněny jak samotným obžalovaným, tak státním zástupcem.
63. Odvolací soud se především ztotožňuje s argumentací státního zástupce, že způsob, jakým nalézací soud odůvodnil zvolený postup, nenásvědčuje tomu, že by u Ing. P. V. byly splněny podmínky pro aplikaci § 58 odst. 1 tr. zákoníku, tedy pro uložení trestu odnětí svobody pod spodní hranici zákonné trestní sazby.
64. Soud prvního stupně uložení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby odůvodňuje prakticky pouze tím, že u obžalovaného existují polehčující okolnosti, činem způsobil škodu jen nepatrně převyšující spodní hranici škody velkého rozsahu a byla mu uložena povinnost nahradit způsobenou škodu. Je však třeba říci, že v rámci tohoto odůvodnění si nalézací soud protiřečí a odporuje si. V téže části, kde vysvětluje svůj postup podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku (odstavec č. 86), totiž dospívá k závěru, že obžalovaný se dopustil společensky závažné trestné činnosti. Toto své stanovisko zdůvodňuje tím, že se nedopustil pouze jediného pochybení, ale v průběhu několika měsíců opakovaně porušoval smlouvu o poskytnutí dotace a související příručky a metodické pokyny. Jako jedinou polehčující okolnost jmenuje předchozí řádný život obžalovaného. Odůvodnění napadeného rozsudku tak za popsaného stavu jen stěží obsahuje argumenty, které by mohly odůvodnit výjimečný postup podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Soud I. stupně při úvahách o aplikaci § 58 odst. 1 tr. zákoníku nerespektoval výkladová ustanovení, ani dlouhodobě ustálenou rozhodovací praxi. Je nezbytné zdůraznit, že pokud se po doplnění dokazování bude soud prvního stupně znovu zabývat otázkou, jaký trest má být obžalovanému Ing. P. V. uložen, bude povinen zohlednit všechna zákonná kritéria, která je při ukládání trestu povinen respektovat. Pokud opakovaně dojde k závěru, že u obžalovaného jsou splněny podmínky pro uložení trestu odnětí svobody pod spodní hranici zákonné trestní sazby, musí takový postup náležitě odůvodnit, a to výlučně těmi skutečnostmi, které postup podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku odůvodňují.
65. Zcela nepochopitelný je pak výrok, kterým soud prvního stupně podle § 79 odst. 1 tr.ř. zajistil náhradní hodnotu, a to specifikované finanční prostředky Ing. P. V. a vlastnický podíl k uvedené nemovitosti. V odůvodnění napadeného rozsudku se soud prvního stupně k této problematice v podstatě nijak nevyjádřil, pouze jednou větou uvedl, že „chybně byl do výroku o trestu pojat výrok podle § 79g tr.ř.“. Z uvedeného tak fakticky ani nelze dovodit, jak se chtěl soud prvního stupně vypořádat s již dříve zajištěným majetek obžalovaného Ing. P. V. Pokud soud prvního stupně ve smyslu návrhu státního zástupce chtěl obžalovanému uložit trest propadnutí náhradní hodnoty ve smyslu § 71 odst. 1 tr. zákoníku, tak je nutno důrazně konstatovat, že takový trest zvoleným postupem uložen nebyl.
66. Tuto problematiku nelze uzavřít jinak, než že oběma konkretizovanými výroky soud prvního stupně porušil ustanovení trestního zákoníku.
67. Opravný prostředek obžalovaných směřuje i proti výroku o náhradě škody (správně mělo být v rozsudku použita zákonná formulace „náhrada majetkové škody“). Zdejší soud proto připomíná, že v závislosti na výsledcích dalšího řízení, pokud by došlo k novému vyslovení viny obžalovaných a poškozenému by byl nově přiznáván nárok na náhradu majetkové škody, bude povinností nalézacího soudu, aby se vypořádal s námitkami uplatněnými zejména v opravném prostředku, který odůvodnil JUDr. Vít Burša. Bude tak nutné řešit otázku aktivní legitimace ROP Střední Morava k uplatnění nároku na náhradu škody. Nalézací soud se rovněž bude muset vypořádat s otázkou, zda existuje souvislost mezi nárokem, který poškozený uplatnil v adhezním řízení a mezi povinností obžalované právnické osoby, která vyplývá z platebního výměru Úřadu Regionální rady v Regionu

soudržnosti Střední Morava ze dne 9. 1. 2019, kterým jí byl nepravomocně uložen odvod peněžních prostředků ve výši 3. 416. 583 Kč za porušení rozpočtové kázně.

68. Protože bylo zjištěno, že napadený rozsudek trpí vadami uvedenými v § 258 odst. 1 písm. b), písm. c), písm. d) tr.ř., bylo z podnětu všech podaných odvolání rozhodnuto o jeho zrušení v celém rozsahu. Za situace, kdy vady rozsudku ze shora popsanych důvodů nebylo možno odstranit ve veřejném zasedání, bylo podle § 259 odst. 1 tr.ř. rozhodnuto o vrácení věci soudu prvního stupně.
69. Vrchní soud závěrem připomíná, že v dalším řízení bude povinností nalézacího soudu plně respektovat ustanovení § 264 tr.ř., které upravuje řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku. Podle § 264 odst. 1 tr.ř. soud, jemuž věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení odvolací soud nařídil. Podle § 264 odst. 2 tr.ř., byl-li napadený rozsudek zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Olomouc 21. srpna 2019

JUDr. Václav Čapka v.r.
předseda senátu

JUDr. Vladimír Hendrych v.r.
zpracoval

Eva Jánová

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Jánová.

